

Oversigt over de centrale OK-forhandlingsborde på det offentlige arbejdsmarked

FAKTA

Jesper Due, Jørgen Steen Madsen og Ingrid Soldal Eriksen

Forhandlingerne om løn og arbejdsvilkår foregår i den offentlige sektor både ved centrale forhandlingsborde og ved organisationsforhandlinger. I denne faktaboks er der fokus på de centrale forhandlingsborde, hvor de centrale arbejdsgivere på det offentlige arbejdsmarked og lønmodtagernes forhandlingsfællesskaber mødes.

Ved de centrale forhandlingsborde forhandles generelle spørgsmål samlet for alle offentligt ansatte fra top til bund i lønsystemet. Der er tale om tre hovedområder: Stat, kommuner og regioner. De følgende sider er en oversigt over forhandlere og organisationer på de tre områder.

Statens område

Hovedforhandlerne

CFU, Forhandlingsudvalget

Flemming Vinther, Formand for CFU, OAO Stat og Hærens Konstabel- og Korporalforening

Anders Bondo Christensen, Næstformand for CFU, Formand for LC

Rita Bundgaard, Næstformand OAO Stat, Formand for HK/Stat

Finn R. Larsen, Formand for AC

Jesper Korsgaard Hansen, Formand for Centralforeningen for Stampersonale, CS

Finansministeriet/Moderniseringsstyrelsen

Bjarne Corydon, Finansminister

Martin Præstegaard, Departementschef i Finansministeriet

Niels Gotfredsen, Direktør i Moderniseringsstyrelsen

Barbara Bertelsen, Vicedirektør i Moderniseringsstyrelsen

Carl Erik Johansen, Kontorchef i Moderniseringsstyrelsen

Helene May Vibholt, Kontorchef i Moderniseringsstyrelsen

Inge Friis Svendsen, Kontorchef i Moderniseringsstyrelsen

Grith Sandst Poulsen, Kontorchef i Moderniseringsstyrelsen

Jesper Roest Pedersen, Kontorchef i Moderniseringsstyrelsen

Carsten Holm, Kontorchef i Moderniseringsstyrelsen

CFU – Centralorganisationernes Fællesudvalg

På det statslige område er samarbejdet opbygget med grundlag i centralorganisationerne i det gamle tjenestemandssystem, heraf navnet CFU. Men med inddragelsen af de overenskomstansatte er det fælles forhandlingskartel fundamentalt forandret.

Tabel 1: CFU's medlemstal fordelt på centralorganisationer

	<i>Antal medlemmer</i>	<i>Antal medlemmer i %</i>
OAO (statslig forhandlingsområde)	54.522	43,9
AC	13.218	10,6
SKAF	56.444	45,5
I alt CFU pr. 1. januar 2014	124.184	100,0

Kilde: Medlemstal angivet af CFU

OAO: Offentlige Ansattes Organisationer er en sammenslutning lavet forud for OK 2008 mellem StK og DKK – de to forhandlingskarteller for fortrinsvis LO-organisationer på det statslige og det kommunale/regionale område. OAO har samlet 30 medlemsforbund. I tabellen er her alene medtaget medlemmerne fra OAO's statslige forhandlingsområde. Med OAO er skabt et fælles tværgående sekretariat, som skal styrke koordinationen mellem LO-grupperne på de to hovedområder. OAO har plads i CFU på det statslige område og er en valggruppe i Forhandlingsfællesskabet på det kommunale og regionale område. Læs mere om Forhandlingsfællesskabet nedenfor.

Akademikerne: Akademikerne (tidligere AC) er både hovedorganisation og forhandlingsfællesskab for organisationer med akademisk uddannede medlemmer. Akademikerne har 25 medlemsorganisationer pr. 1. januar 2014. En stor del af deres medlemmer er offentligt ansatte. Formelt set er Akademikerne alene tilsluttet CFU med sine tjenestemandsansatte medlemmer (dvs. næsten 11.000), men reelt fastsættes de generelle vilkår også for de overenskomstansatte. Det samlede antal statsansatte akademikere ligger således over 60.000. Akademikerne udgør også en valggruppe i Forhandlingsfællesskabet på det kommunale og regionale område.

SKAF: Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab. SKAF blev etableret i 2002 og er et forhandlingsfællesskab mellem Lærernes Centralorganisation (LC) og Centralorganisationen af 2010 (CO10). Begge disse organisationer er paraplyorganisationer for en række faggrupper og er knyttet til hovedorganisationen FTF. Lærernes Centralorganisation samler seks fagforbund på det pædagogiske område. Danmarks Lærerforening er langt det største medlem af LC, herudover er der flere mindre forbund blandt andet Uddannelsesforbundet (med medlemmer inden for arbejdsmarkedsuddannelserne mm.) og Frie Skolers Lærerforening. Da langt de fleste medlemmer af LC er ansat på det kommunale arbejdsmarked er det dog en mindre gruppe på godt 16.000 medlemmer, som repræsenteres gennem SKAF i de Statslige forhandlinger. CO10 er en nydannelse fra januar 2010, hvor Statstjenestemændenes Centralorganisation II (CO II) og Overenskomstansattes Centralorganisation (OC) fusionerede. Politiforbundet er langt det største medlemsforbund, herefter følger Centralforeningen for Stampersonel og Dansk Told og Skatteforbund. De tre forbund dækker næsten 60 pct. Af de cirka 40.000 medlemmer.

Historik på statens område

Det statslige aftaleområde er igennem en årrække blevet formindsket. Det er bl.a. sket gennem en proces, hvor tidligere etater blev omdannet til statslige selskaber og derefter siden privatiseret. På den måde er hele teleområdet og postvæsenet eksempelvis forsvundet fra det statslige aftaleområde. Med kommunalreformen per 1. januar 2007 er udviklingen vendt, idet undervisningsområderne under de tidligere amter med gymnasieskolen i spidsen er blevet en del af det statslige område. Der er dog stadig en udvikling på vej, som sandsynlig-

vis i de kommende år igen vil gøre det statslige aftaleområde mindre. Udviklingen i antallet af ansatte i staten har medført en væsentlig forskydning mellem hovedorganisationsgrupperne/centralorganisationerne. LO-området (StK/OAO) er blevet stærkt reduceret, mens AC-området (Akademikerne) er gået tilsvarende frem. Centralorganisationerne for fortrinsvis FTF-organisationer (CO10 og LC, der er samlet i SKAF) har nogenlunde holdt skansen medlemsmæssigt set.

Tablet 2: Det statslige aftalesystem fordelt på hovedgrupper 1996-2014 opgjort i årsværk og procent

Område	1996	2005	2007	2010	2012	2014	Ændring i årsværk 1996-2014
StK/OAO (CO10+LC)	92.904 (50%)	58.511 (37%)	59.784 (34%)	60.360 (32%)	56.166 (30%)	53.202 (29%)	-39.702 (-43%)
SKAF	53.534 (29%)	52.301 (33%)	55.998 (32%)	57.693 (31%)	58.002 (32%)	56.323 (31%)	2.789 (5%)
Akademikerne	36.046 (19%)	43.484 (28%)	55.505 (32%)	64.259 (35%)	62.000 (34%)	71.973 (39%)	35.927 (100%)
Andre	4.315 (2%)	2.970 (2%)	2.874 (2%)	3.929 (2%)	7.682 (4%)	2.664 (1%)	-1.651 (-38%)
Total	186.169 (100%)	157.265 (100%)	174.161 (100%)	186.241 (100%)	183.850 (100%)	184.163 (100%)	-2.006 (-1%)

Kilde: Tallene er venligst oplyst af Moderniseringsstyrelsen. Den store stigning fra 2012-2014 i Akademikerne skyldes bl.a., at ingeniørerne er tilbage i Akademikerne.

Det kommunale område

På det kommunale og regionale område er lønmodtagerorganisationerne i oktober 2014 gået sammen i et samlet Forhandlingsfællesskab. Forhandlingsfællesskabet repræsenterer samlet 573.881 kommunalt og regionalt ansatte. I alt består fællesskabet af 53 forskellige medlemsorganisationer fra de tre hovedorganisationsområder: LO (OAO kommunal), FTF og AC, samt herudover Ledernes Hovedorganisation og enkelte organisationer, som af forskellige årsager har valgt at stå uden for hovedorganisationerne. Forhandlingsfællesskabet har som hovedformål at repræsentere deres medlemmer og forhandle generelle løn- og ansættelsesvilkår.

Tidligere var organisationerne samlet i to forhandlingskarteller – henholdsvis KTO og Sundhedskartellet, der forud for overenskomstforhandlingerne i 2005 brød ud af det samlede fællesskab, som KTO dengang udgjorde. KTO og Sundhedskartellet forhandlede separat med Kommunernes Landsforening (KL) frem til og med OK2013. Sundhedskartellet indgår i Forhandlingsforbundet, men består som selvstændigt fællesskab. Sundhedskartellet blev oprindeligt dannet september 1997 mellem 11 organisationer inden for sundheds- og socialsektoren med sygehusene som hovedområde. De 11 medlemsorganisationer organiserer først og fremmest offentligt ansatte med mellemlang uddannelse som fx sygeplejersker, fysioterapeuter og jordemødre. Af de knapt 106.000 medlemmer udgør den største organisation, DSR: Dansk Sygeplejeråd, alene ca. 60.000 eller lidt over halvdelen af det samlede medlemstal. Hovedorganisationsmæssigt er medlemsorganisationerne i Sundhedskartellet tilknyttet FTF.

Tabel 3: Forhandlingsfællesskabets medlemstal fordelt på hovedorganisationsgrupper

Hovedorganisation	Valg-gruppe	Antal medlems-organisationer	Antal medlemmer	Antal medlemmer i %
LO (OAO kommunal)	I	11	314.953	54,9
FTF	II	13	208.838	36,4
AC	III	16	43.822	7,6
LH m.fl.	IV	3	6.268	1,1
Total KTO		53	573.881	100

Kilde: Medlemstal angivet på Forhandlingsfællesskabets hjemmeside (<http://www.forhandlingsfaellesskabet.dk/om-forhandlingsfaellesskabet/medlemsorganisationer.aspx>)

Forhandlingsfællesskabet forhandler både med KL, som repræsenterer de 98 kommuner, og med RLTN, som repræsenterer Danske Regioner, der er hovedorganisation for de fem danske regioner (læs mere om RLTN nedenfor).

Hovedforhandlerne

Forhandlingsfællesskabet

Anders Bondo Christensen, LC
 Grete Christensen, DSR
 Dennis Kristensen, FOA
 Benny Andersen, SL
 Ellen Lykkegård, 3F
 Bodil Otto, HK/KOMMUNAL
 Mona Striib, FOA
 Gunnar Gamborg, Ergoterapeutforeningen
 Henning Pedersen, BUPL
 Finn R. Larsen, AC
 Ingrid Stage, DM

KL

Michael Ziegler, Formand for KL's Løn- og Personaleudvalg og Borgmester i Høje Tåstrup
 Steen Christiansen, Næstformand KL's Løn- og Personaleudvalg og Borgmester i Albertslund
 Sine Sunesen, Direktør
 Marianne Brinch-Fischer, Forhandlingschef
 Nanna Abildstrøm, Kontorchef
 Karsten Thystrup, Kontorchef

Det regionale område

Dannelsen af ovenfor nævnte Fællesforhandlingsforbund har også stor betydning på det regionale område. Ved OK2011 og 2013 forhandlede FOA, Akademikerne, SHK og det tidligere KTO således separat, men parallelt med arbejdsgiverne. Ved OK2015 vil Fællesforhandlingsforbundet forhandle på vegne af alle de her nævnte parter.

Den forhandlende arbejdsgiverpart er RLTN – Det Regionale Lønnings- og Takstnævn. RLTN er et koordinerende organ nedsat til at varetage det regionale aftaleområde efter kommunalreformen. I modsætning til de tidligere amter kan

regionerne ikke udskrive skatter, og det tidligere fællesnævn er derfor blevet afløst af to nævn for henholdsvis regioner og kommuner. Det kommunale nævn ligner stort set sig selv og overlader fortsat overvejende beslutninger til det udøvende organ KL. RLTN derimod er karakteriseret ved, at den statslige repræsentation i nævnet har vetoret. RLTN har således ni medlemmer, hvoraf de fem er valgt i hver sin region, herudover stiller KL med 2 medlemmer, mens Finansministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet hver er repræsenteret med et medlem. RLTN fastsætter mandat, varetager forhandlingerne og godkender aftaler, mens Danske Regioner leverer sekretariatsfunktionen til nævnet. Den stærke statslige styring af det regionale område i forhold til KL blev til dels bekræftet af forløbet af OK 2008, men i sidste instans endte konflikten under OK 2008 med, at regionerne tiltog sig en mere selvstændig forhandlingskompetence.

Hovedforhandlerne

FF

Grete Christensen, DSR
 Dennis Kristensen, FOA
 Benny Andersen, SL
 Ellen Lykkegård, 3F
 Bodil Otto, HK/KOMMUNAL
 Karen Stæhr, FOA
 Bert Asbild, Danske Bioanalytikere
 Ghita Parry, Kost & Ernæringsforbundet
 Gunnar Gamborg, Ergoterapeutforeningen
 Finn R. Larsen, AC
 Camilla Rathsack, YL

RLTN

Anders Kühnau, Formand for RLTN
 Bo Libergren, Næstformand for RLTN
 Signe Friberg Nielsen, Forhandlingsdirektør
 Ole Lund Jensen, Kontorchef
 Lotte Pedersen, Kontorchef

Tabel 4: Det kommunale aftalesystem: Antal fuldtidsbeskæftigede fordelt på hovedområder:

Forhandlingsområde	Antal	Relativ andel
LO-FOA	150.513	35.8 %
LO-OAO	91.820	21.8%
FTF-K	127.496	30.3 %
FTF-SHK	26.522	6.3%
AC	22.133	5.3 %
Andre	1180	0.3 %
Ikke-placerede	836	0.2 %
FF total med KL	420.500	100 %

Kilde: Tal hentet på www.sbg15.dk, tilgængelig pr. maj 2014.

Tabel 5: Det regionale aftalesystem: Antal fuldtidsbeskæftigede fordelt på hovedområder:

Forhandlingsområde	Antal	Relativ andel
AC	22.328	18.5 %
FTF-SHK	50.889	42.1%
FTF-K	1.238	1.0%
LO-FOA	19.166	15.9%
LO-OAO	26.462	21.9%
Andre	490	0.4%
Ikke-placerede	274	0.2%
FF total med RLTN	120.846	100 %

Kilde: Tal hentet på www.sbg15.dk, tilgængelig pr. maj 2014.

FAOS
14.11.14